



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19 Mart 2020
Sayı : 1206

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

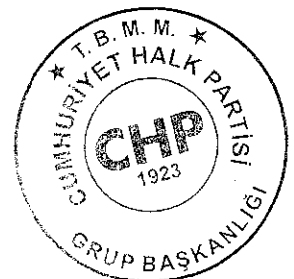
"Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi", Genel Gerekçesi ve Madde Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmaktadır.

Gereği için saygılarımla arz ederim.

18.03.2020

AV. AYSU BANKOĞLU
BARTIN MİLLETVEKİLİ
ANAYASA KOMİSYONU ÜYESİ

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 23 Mart 2020	Esas No 2/2749





TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
19 Mart 2020
Numara:

TBMM GÜLEP TURAK
19 Mart 2020
No: 637457
YERİNE KALDIRILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

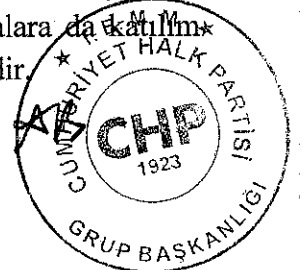
Bilindiği üzere, "2019-nCoV" adı verilen "Yeni Corona Virüs"ün yol açtığı, solunum yolunu etkileyen bulaşıcı hastalık ("COVID-19") ile ortaya çıkan salgın durumu nedeniyle Dünya Sağlık Örgütü ("DSÖ") tarafından 30.01.2020 tarihinde "Uluslararası Kamu Sağlığı Acil Durumu" ilan edilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun 13.03.2020 tarih ve 87742275-010.07-0040-2020-94/16812 sayılı "Corona Virüsü Hakkında Alınacak Tedbirler" konulu yazısı ile de "COVID-19" olarak bilinen solunum yolu bulaşıcı hastalığının, DSÖ'nün 9 Mart 2020 tarihli raporuna göre 100'den fazla ülkede, 109.000 teyit edilmiş küresel vaka ile kayıtlara geçtiği ifade edilmiştir. Nitekim, bahsedilen veriler ve görülen vakalar, küresel çapta gün geçtikçe artmaktadır. Ayrıca, yine DSÖ tarafından COVID-19 için küresel risk seviyesi, 02.03.2020 tarihinde "yüksek"ten "çok yükseğe" çıkarılmıştır.

Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından "T.C. Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturulan "Corona Virüs Bilim Kurulu"nun önerileri kapsamında; yargılama faaliyetlerinin yürütülmesinde herhangi bir soruna sebebiyet vermemek amacıyla, tutuklu işlere yönelik soruşturma ve kovuşturmalar ile ivedi sayılacak diğer hususlar haricinde, duruşma ve keşiflerin ertelenmesiyle gerekli görülen hâllerde SEGBİS uygulaması kullanılması hususunun mahkemelerimizce değerlendirilmesi, mezkur Kurul'un önerileri doğrultusunda yeni tedbirlerin hayata geçirilmesi için gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi, keyfiyetin merkez ve mülhakat adliyelerinde görev yapan tüm Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarına duyurulmasını rica ederim." biçiminde yayımlanan yazı ile "Corona Virüs Bilim Kurulu"nun önerisi kapsamında, duruşma ve keşiflerin ertelenmesi, her bir mahkeme hâkiminin -ayrı ayrı- takdirine bırakılmıştır.

Böylesine önemli ve yayılma bakımından riskli bir hususun takdirinin çok sayıda mahkemenin kendi takdirine bırakılması ve akabinde zorunlu bir sonuç olarak yeknesak bir karar alınamaması; uygulamada farklılıklara, belirsizliklere ve çelişkilere sebebiyet vermektedir. Bir mahkemenin duruşması ertelenirken yan odadaki duruşma salonunda duruşmalar gerçekleştirilmekte, bu nedenle de yargılamanın tarafları ve avukatlar, duruşmalara iştirak etmek zorunda kalmaktadır.

İlaveten, ortak bir kararın mevcut olmaması ve erteleme kararı verilse dahi ne zaman verileceği belirgin olmadığından avukatlar, duruşmaların görülüp görülmeyeceğini bilememekte, mahkeme kalemlerinden öğrenmeye çalışmakta ve duruşma görülmeyecek dahi olsa avukatlar, çoğu zaman bu durumu önceden bilemediğinden adliyelere gitmek durumunda kalmaktadır. Bu nedenle, adliye çalışanlarımız, daha fazla insanla temasa maruz kalmakta ve yoğun şekilde gelen telefonlar nedeniyle zaten ağır olan iş yükleri, daha da ağırlaşmaktadır. Öte yandan, her bir avukat, sadece ikâmet ettiği bölgedeki adliyelerde görülen duruşmalara katılmamakta, aksine mesleği icabı, şehir dışı duruşmalara da katılmaya çalışmaktadır. Bu nedenle, şehir dışındaki insanlarla da temas kurulabilmektedir.



Bahse konu salgının, zaman içerisinde yurtda yayılma durumunun artmaya başlamasını ve zaman geçtikçe de daha fazla artacağı öngörüsünde bulunarak "mücbir sebep" olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünöyoruz.

Hastalığın bulaşma şekli de nazara alındığında, uygulamada yeknesaklığın sağlanması ve salgına karşı etkin önlemlerin alınabilmesi için, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda öngörmekte olduğumuz değişiklik ile içinde bulunduğumuz "Adli Yıl"a geçici bir ara verilerek bu süreç içerisinde, hâlihazırda planlanmış olan "tüm duruşmaların, keşiflerin ve inceleme günlerinin ertelenmesi" ve sürekli işlemlerin son günlerinin de adli ara vermenin sona ereceği günden itibaren, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Madde 104 gereği, 1 (bir) hafta süreyle uzatılmasını teklif ediyoruz.

AK



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Yapılan düzenleme ile ülkemiz bakımından tehlike oluşturmaya başlayan ve mücbir sebep olarak nitelendirilebilecek "Corona Virüs" salgınına karşı gerek avukatların, gerekse de adliye personellerinin ve yurttaşların sağlıklarının korunması ve aynı zamanda, hak kayıplarına yol açılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.



HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na aşağıdaki "Geçici Madde" eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 5: "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 20.04.2020 tarihine kadar işbu Kanun'un 103. ve 104. maddelerinde, adli tatil bakımından öngörülen hükümler uygulanır. Gerekli görülmesi durumunda, Adalet Bakanlığı, bahsedilen süreyi bir ay daha uzatmaya yetkilidir."

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

